

M. 15146: 1-2.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

(översättn. 1 sida)

Tyskland

uppt. år 1952

Irav i LLF 85 röv. hästkött och hästslakt m. m.

s. 1-2.

57
6

Tyghland

M. 15146:1.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

ESPERANTO-GRUPO BREMEN

FONDITA 1906

La Etnologia Arkivo,
La Universitato de Lund,
Finngatan 8,
L u n d
Svedujo

BONVOLU RESPONDI AL:

Günter F. A. Milanowski

② Bremen

Graf-Walders-Str. 13

Tel. 490042

VIA SCIIGO DE : VIA SIGNO : NIA SIGNO BREMEN, 25an de junio 1952

Aldono al mia letero de la 20a kuranta.

Estimata Sinjoro Profesoro!

Hodiaŭ mi ricevis de la direktoro de la Fock-Muzeo en Bremen, d-ro E. Grohne, la jenan sciigon:

"En la germana historio nur malmulte estas konata pri la konsumado de ĉevalviando. La antipatio kontraŭ ĉevalviando laŭ mia opinio havas la sekvantajn kaŭzojn:

La ĉevalo neniam apartenis al tiuj dombestoj, kiujn oni bredis pro ilia viando, kiel ekz. porkoj, ŝafoj kaj bovaro. La ĉevalo ĉiam nur estis estinta uzadbesto por rajdi, veturi, plugi ktp. Maljunajn ĉevalojn manĝi ne necesis tiom longe, kiom estis sufiĉe da bestoj por buĉo (porkoj, bovidoj, bovaro). Nur en mizeraj tempoj (ekt. la 30jara milito) oni ankaŭ manĝis la ĉevalojn. Per la rajdado la homo ekhavas pli proksimajn rilatojn kaj tuŝadon ol ĉe aliaj dombestoj (porko kaj bovaro). Ekestiĝas per la rajdado inter homo kaj besto certaj animaj kaj amikaj rilatoj, el kiuj sekvas, ke oni donas al tiu besto aŭ ĉevalo pli altan rangon kiel parte ankaŭ al la hundo, el kio estiĝas antipatio kontraŭ la materia eluzo de la viando de tiuj bestoj. La nuntempa konsumado de ĉevalviando servas al provizado de malriĉaj popoltavoloj. Oni manĝas ĉevalviandon, ĉar ĝi estas pli malmultekosta, ne ĉar ĝi estas pli bona. La konsumado de ĉevalviando pro tio estas kaj sociala kaj politik-ekonomia afero.

Antaŭ la enkonduko de la kristanismo ĉe ni (ĉirkaŭ 800) la ĉevalo estis dediĉita al la ĝermana dio Wotan (Wodan, Odin). Dum ofer-festenoj je honoro de tiu dio, sed nur tiam, oni okaze manĝis ĉevalviandon. Niaj idolanaj prapatroj cetere ne bezonis uzi iliajn ĉevalajn ankaŭ kiel bestoj por buĉo. Ilia viandkonsumado estis kontentigita per porkoj, bovaro, ŝafoj kaj ĉasaĵo ĉiuspeca. Rilate al la ĉevalo do ĉiam, ĉe ĉiuj popoloj estis estinta la kutimo, ke oni tiun valoran beston nur laste, kaj tiam nur devigite per malsateco aŭ milita mizero, aŭ dum religiaj oferadoj, manĝis. La malinklino al manĝado de ĉevalviando

REPUBLIKO DE BRITANIO

do estas, por tiel diri, praa popolkutimo.

La mortigado de ĉevaloj, hundoj kaj katoj en pli fruaj tempoj ne estis plenumita de specialaj personoj, sed tiuj bestoj estis mortigitaj, se ilia forigo pro maljuneco aŭ malsano estis necesa, de ĉasistoj aŭ iuj ajn viroj, kiuj scipovis uzi hakilon aŭ armilon. La forigo de kadavroj de pro epidemioj mortintaj bestoj apartenis al la devoj de la senfeligisto (Schinder, Abdecker - anglalingve knacker, norveglingve flaer) kiu germanlingve ankaŭ estis nomita Filler aŭ Racker. Nia hodiaŭa kares-nomo "Du kleiner Racker" (proksimume: vi malgranda fripono) estas la beletigo de fia esprimo. La senfeligiston, kiu plejofte ankaŭ estis la ekzekutisto (Henker aŭ Profos aŭ Scharfrichter - angle: hangman, norv. bōddel) oni kredis malhonestaj, fia. (unehrlich). La nura intertuŝado kun senfeligisto, ekzekutisto povis gvidi al transigo de tiu fienco. La ekzekutisto-familioj nur povis geedziĝi inter si. Tiu odoro de malhonesteco estis forprenata de tiu profesi-klaso nur fine de la 18a jarcento, en la tempo de la civilizo, raciigo."

Mi esperas, ke tiuj sciigoj helpos vin kaj salutas vin

altestime!

Ante F.M. kul aŭsk!

54
c

Dr. E. Geolme vid Fodre-museet i Bremen
har uttalat:

I den tyska historien är endast föga känt om konsumtionen av hästkött. Antipatin mot hästkött har enligt min åsikt följande orsaker:

Hästen har aldrig tillhört de husdjur, som man fött upp för dess kött, såsom t. ex. svin, får och nötkreatur. Hästen har alltid varit endast ett nyttodjur för ridning, körning, plöjning o.s.v. Det behövdes inte att man åt gamla hästar så länge som det fanns tillräckligt av djur för slakt (svin, kalvar, nötkreatur.) Endast under dåliga tider (t. ex. 30-åriga kriget) åt man även hästar. Genom ridningen kom människan i närmare förhållande till hästen än till andra djur (svin och nötkreatur) Genom ridningen uppstår mellan människa och djur vissa själsliga och vänskapliga förhållanden, av vilket följer, att man giver åt detta djur eller häst en högre rang såsom delvis också åt hunden, ur vilket uppstår antipati mot det materiella utnyttjandet av köttet från dessa djur. Den nuvarande konsumtionen av hästkött tjänar som proviantering åt fattiga folkskikt. Man äter hästkött emedan det är billigare, inte därför att det är bättre. Därför är konsumtionen av hästkött både en social och politisk-ekonomisk sak.

Före kristendomens införande hos oss (omkr. 800) ägnades hästen åt Före tyske guden Wotan (Wodan, Odin). Under offerfester till gudens ära, men endast då, åt man tillfälligtvis hästkött. Våra avgudarörkande förfäder behövde säkerligen inte använda sina hästar som slaktdjur. Deras köttkonsumtion tillfredställdes med svin, ox, får och all slags jaktbyte. Beträffande hästen åt man alltså alltid detta värdefulla djur endast i sista hand, och då endast av tvång på grund av hunger eller krigsmisär, eller under religiösa offer. Avskyn för förtäring av hästkött är alltså, så att säga, en förhistorisk folksed.

Dödandet av hästar, hundar och kattor under tidigare skeden gjordes inte av särskilda personer, utan dessa djur dödades om deras bortskaffande var nödvändig på grund av ålder ~~och~~ eller sjukdom, av jägare eller vilka män som helst, som kunde använda yxa eller vapen. Bortskaffande av lik efter djur döda på grund av epidemier tillhörde "skinnflåarnas" påkter, vilka på tyska även kallades Filler eller Racker. Vårt nuvarande smeknamn "Du kleiner Racker (du lille rackare) förskönande av ett föraktfullt uttryck. Man trodde att "skinnflåaren", som oftast även var skarprättaren, var ohederlig. Enbart beröringen med en "skinnflåare", skarprättare kunde leda till överföring av denna avskyvärdhet. Skarprättarfamiljerna kunde endast gifta sig inbördes. Denna lukt av ohederlighet fräntogs denna yrkesgren först i slutet av adertonde århundradet, i civilisationens ~~tid~~ och rationaliseringens tidevarv.

Gunter F.A. Milanowski.